

Kovojantysis Solidarumas („Solidarność Walcząca“) – 1982-1990 metais veikusi pogrindžio organizacija, kuri aktyviai kovojo su komunistiniu režimu dėl Lenkijos nepriklausomybės.

**ALTERN
ATYWA**

S T O W A R Z Y S Z E N I E

SOLIDARNOŚĆ WALCZĄCA

ODDZIAŁ WARSZAWA

www.solidarni.waw.pl

„ALTERNATYWA” była pismem Solidarności Walczącej Oddział Warszawa- ukazywała się do 1990 r.

Katynė – nepasmerktas genocido nusikaltimas Europoje

1939 m. rugpjūčio 23 d. hitlerinė Vokietija ir komunistinė sovietų Rusija pasirašė tarpusavio sąjungos paktą, žinomą Ribbentropo – Molotovo pakto vardu, kuriame šios dvi agresorės numatė bendromis jėgomis užpulti Lenkiją ir tarpusavyje pasidalyti jos teritoriją. 1939 m. rugsėjo 17 d. sovietų agresija prieš Lenkiją buvo tiesioginė šio susitarimo pasekmė. Į sovietų nelaisvę rytų Lenkijoje pateko 250 tūkstančių karo belaisvių – lenkų kareivių ir karininkų. Pamindama visas tarptautines konvencijas ir normaliose, civilizuotose šalyse galiojančias normas, sovietų kariuomenė belaisvius perdavė saugumo pajėgoms – NKVD.

Eiliniai kareiviai ir puskarininkiai tapo sovietinio GULAG‘o kaliniiais, o profesionalūs kariai, rezervistai, karininkai, Lenkijos pasienio apsaugos korpuso kariai, policininkai buvo įkalinti keliuose specialiai įsteigtuose lageriuose Starobielske, Kozielske ir Ostaškove. Čia kalėjo ir aukštųjų mokyklų profesoriai, gydytojai, teisininkai, inžinieriai, mokytojai, žurnalistai, literatai bei dvasininkai. Tai buvo lenkų tautos elitas.

1940 m. kovo 5 d. komunistų partijos politbiuro sprendimu SSRS vadovai pasmerkė myriop daugiau kaip 26 tūkstančius lenkų karo belaisvių ir politinių kalinių. Šis sprendimas priimtas remiantis Sovietų Sąjungos vidaus reikalų komisaro Berijos – nusikaltėlio, kuris tuo metu vadovavo visoms sovietų saugumo pajėgoms – raštu. Berija rašė, jog lenkų karo belaisviai ir politiniai kaliniai yra „užkietėję ir nepataisomi tarybų valdžios priešai“, ir tai, NKVD nuomone, esąs pakankamas pagrindas sušaudyti tūkstančius belaisvių ir kalinių be jokio kaltinamojo akto ar teismo proceso. Šį Berijos siūlymą pasirašė svarbiausi komunistinės Sovietų Sąjungos vadovai – Stalinas, maršalas Vorošilovas, SSRS užsienio reikalų komisaras Molotovas ir politbiuro narys Mikojanas.

Pirmasis myriop pasmerktų lenkų karių etapas į egzekucijos vietą buvo išgabentas 1940 m. balandžio 3 d. Nusikaltimo, kurį NKVD įvykdė 1940 m. balandžio ir gegužės mėnesiais, aukos buvo užkasamos bendrose duobėse – Katynės miške netoli Smolensko (belaisviai iš Kozielsko lagerio), Miednoje netoli Tverės (belaisviai iš Ostaškovo lagerio), Piatichatkose šalia Charkovo (belaisviai iš Starobielsko lagerio). Daugelio tuo metu nužudytųjų laidojimo vietų iki šiol nepavyksta rasti.

Šis nusikaltimas žinomas „Katynės nusikaltimo“ vardu (nuo vienos iš kelių vietovių, kurios apylinkių miške iškastose duobėse buvo laidjami nužudyti kariai), tačiau jis aprėpia visas 1940 m. kovo 5 d. SSRS aukščiausiosios vadovybės sprendimo aukas – ne tik Katynės miške nužudytus karininkus, bet ir kitose egzekucijų vietose minėtu sprendimu nužudytus Lenkijos piliečius. Šį nusikaltimą sovietų valstybė savo pareigūnų rankomis įvykdė kitos valstybės piliečių atžvilgiu. Tai nusikaltimas, už kurį visą atsakomybę privalo priimti dabartinė Rusija, kuri yra Sovietų

Sąjungos teisinė įpėdinė. Tūkstančiai žmonių buvo nužudyti ne už kokius nors nusikaltimus, o už politines pažiūras, ištikimybę savo valstybei, už mąstymo būdą!

Šios žudynės buvo genocido aktas. Genocidas – tai tarptautinės teisės terminas, pirmąkart apibrėžtas 1946 m. gruodžio 11 d. JTO Generalinės Asamblėjos rezoliucijoje, po to tarptautinėje konvencijoje dėl genocido nusikaltimų prevencijos ir bausmių už juos taikymo. Šiuose dokumentuose genocidu laikomas visų ar dalies žmonių, priklausančių kokiai nors bendruomenei, žudymas, sunkūs kūno sužalojimai ar psichinės traumos, tyčinis gyvenimo sąlygų bloginimas, siekiant tokią grupę sunaikinti arba sumažinti jos skaitlingumą. Genocidu laikomas ketinimas visiškai arba iš dalies sunaikinti „*tautines, etnines, rasines arba religines grupes kaip tokias*“.

Genocido nusikaltimui senatis netaikoma. Be to, baudžiamasis persekiojimas numatytas ne tik už nusikaltimus, įvykdytus po 1948 m. konvencijos priėmimo, bet ir už ankstesnius nusikaltimus.

Pagal JTO konvencijos apibrėžimą Katynės žudynės, be jokios abejonės, buvo genocido nusikaltimas. Jis buvo nukreiptas prieš didžiulę grupę žmonių dėl jų tautybės ir pilietybės. Nusikaltėliai siekė šią grupę visiškai arba beveik visiškai sunaikinti. Abu šie veiksniai 1940 m. kovo 5 d. numatyto nusikaltimo atveju visiškai atitinka JTO patvirtintą genocido apibrėžimą.

Dabartinė Rusija, būdama Sovietų Sąjungos teisinė įpėdinė, nesutinka, kad Katynės žudynės būtų laikomos genocido aktu. Rusija atsisako pripažinti, kad tai buvo masinis nusikaltimas, kuris reiškė genocidą. Katynė buvo masinės žudynės politiniais motyvais. Šio fakto neužtušuos jokios Rusijos valdžios gudrybės, kaip Sovietų Sąjungos valdžiai, nepaisant pusę šimtmečio trukusių pastangų, nepavyko nuslėpti tiesos apie žudynių organizatorius ir vykdytojus.

